

po

GALÉRIA UMEĽCOV SPIŠA

mobilné fotodielne
mobile photoworkshops

gotickej

along the gothic route

cesta

po

mobilné fotodielne
mobile photoworkshops

gotickej

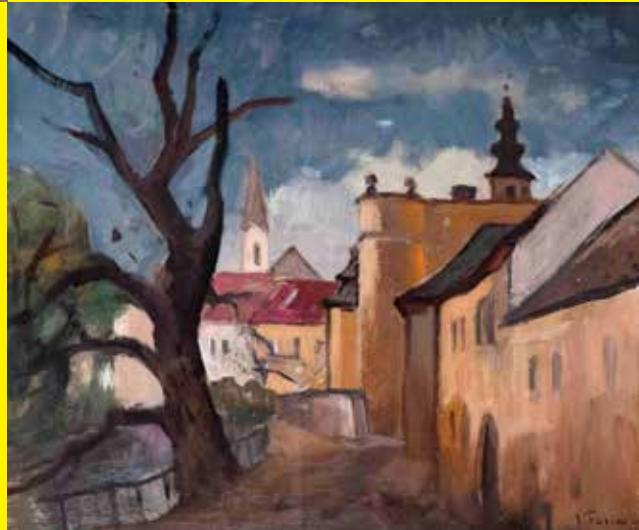
along the gothic route

cesta

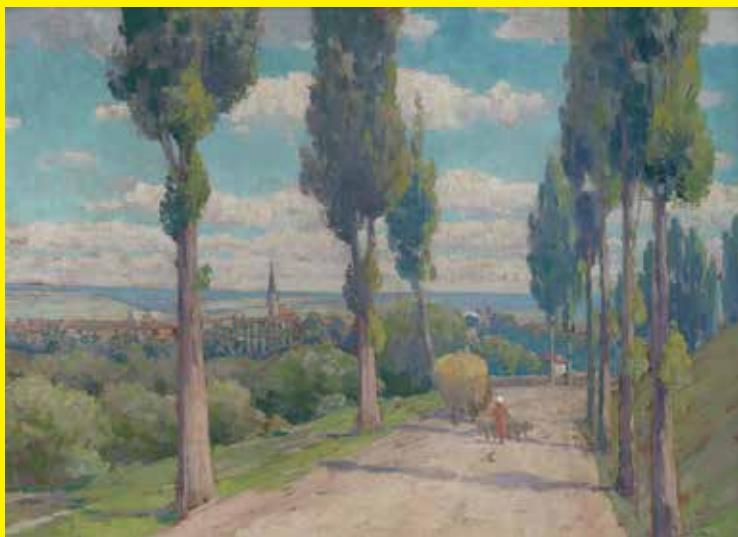

TERRA GOTHICA
Stála expozícia / Permanent exhibition

Jozef Majkut

Jozef Fabin

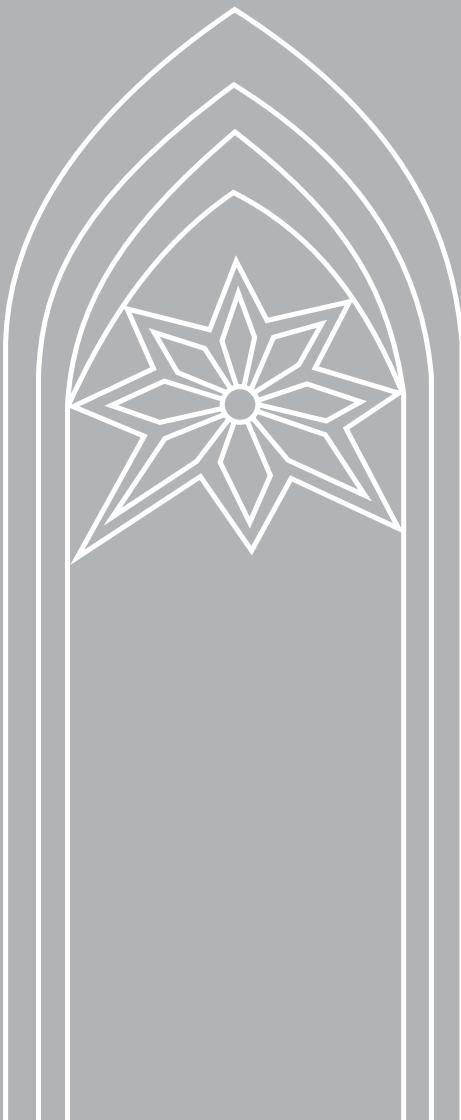

Ludovít Čordák

O stálej expozícii /
About permanent exhibition

obsah / content

**HRANICE A MOŽNOSTI ZOBRAZENIA
DIGITÁLNYM FOTOAPARÁTOM | 4**
**BORDERS AND OPTIONS OF IMAGE-MAKING
WITH DIGITAL CAMERA | 6**

I. Fragmenty ľudskosti

I. Fragments of Humanity | 8

II. Hranice interpretácie

II. Borders of Interpretation | 20

III. Dialóg médií

III. Dialogue of Medias | 30

IV. Alternatívy ušľachtilej tlače

IV. Alternatives of Printing Process | 38

**PROGRAM / MOBILNÉ FOTODIELNE
PROGRAM / MOBILE PHOTOWORKSHOPS | 46**

po gotickej ceste

mobilné fotodielne

—
Galéria umelcov Spiša
24. 9. – 28. 9. 2018

HRANICE A MOŽNOSTI ZOBRAZENIA DIGITÁLNYM FOTOAPARÁTOM

Projekt Mobilné fotodielne 2018: Po gotickej ceste s podtitulom Hranice a možnosti zobrazenia digitálnym fotoaparátom vychádza z renomovaných medzinárodných projektov Domu fotografie (o. z.). Galéria umelcov Spiša hostovala podujatie v r. 2015 a 2016, v roku 2018 prevezala projekt ako hlavný organizátor. Projekt bol zameraný na objavovanie „nevideného“ Spiša, t. j. vybraných lokalít krajiny vrátane marginálnych oblastí regiónu Spiš, ako aj interpretácií súčasných a historických výtvarných diel, korešpondujúcich s gotickou cestou v stálej expozícii galérie **Terra Gothica**. Realizovali sa tematické dielne dokumentárnej i experimentálnej fotografie, či fotografie krajiny a architektúry pod vedením skúsených lektorov, prevažne pedagógov vysokých škôl zo Slovenska a Poľska. Jednotlivé dielne boli pomenované podľa autorov stálej expozície. Fotografické reflexie vybraných krajinárskych a urbánnych zón Spiša tak nepriamo korešpondovali s tematickou kultúrno-poznávacou gotickou cestou. Počas dielní bol pripravený aj program pre verejnosť, a to prednášky o fotografii a umení, prezentácie programov vysokých škôl, ako aj demonštrácia klasickej fotografickej techniky – gumotlače.

Cieľom projektu **Mobilné fotodielne 2018: Po gotickej ceste** bola fotografická dokumentácia vybraných lokalít krajinárskych a urbánnych zón so zreteľom na marginálne oblasti spišského regiónu, sociálny dokument zameraný na znevýhodnené skupiny spoločnosti (detské domovy, domovy dôchodcov, denné stacionáry), experimentálna fotografia v dialógu viacerých médií a napokon demon-

štácia klasickej fotografickej techniky gumotlače. Formy dokumentárnej a experimentálnej fotografie vytvorili ojedinelé záznamy prostredia i interpretačné výstupy vybraných umeleckých diel zo stálej expozície galérie. Projekt prioritne oslovil skupinu študentov fotografie a masmédií vybraných vysokých škôl, sekundárne širokú odbornú i laickú verejnosť. Popri praktických dielňach prebiehali odborné autorské prezentácie, komentované prehliadky stálej expozície a špecializované programy pre školy zamerané na prezentáciu študijných odborov vysokých škôl s fotografickým zameraním. Okrem samotnej realizácie dielní bolo zámerom zvýšiť profesionálny i neprofesionálny záujem o médium fotografie a vytvoriť voľné fotografické fórum pre domáčich a zahraničných fotografov, kurátorov a pedagógov.

Na podujatí participovalo 27 účastníkov zo 4 krajín (Slovensko, Česko, Poľsko, Taliansko), hostovali sme 9 lektorov (Slovensko, Poľsko) a sprievodné programy, vrátane dielne gumotlače, navštívilo okolo 250 návštěvníkov.

Mgr. Lucia Benická,
autorka a kurátorka projektu,
riaditeľka Galérie umelcov Spiša

Mobilné fotodielne na webe /
Mobile photoworkshops on the web

Lektori dielní / Lecturers of workshops:

Peter Lančarič

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave /
University of Ss. Cyril and Methodius in Trnava
www.ucm.sk

Peter Ančič

Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave /
Academy of Fine Arts and Design in Bratislava
www.vsvu.sk

Szymon Nowak

Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie (PL) /
Jan Matejko Academy of Fine Art in Krakow (PL)
www.asp.krakow.pl

Jerzy Gaweł

Krakowskie Szkoły Artystyczne (PL) /
Cracow School of Art and Fashion Design (PL)
www.ksa.edu.pl

Hostia / Guests:

Tomáš Cetera
Michaela Eliáš
Lena Jakubčáková
Robo Kočan
Peter Smik

Partneri projektu / Project partners:

Dom fotografie, o. z.
Mesto Spišská Nová Ves
STEZ / Správa telovýchovných zariadení
Hotel Preveza
Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave
Fakulta masmediálnych štúdií Univerzity sv. Cyrila
a Metoda v Trnave
Fakulta umení Technickej univerzity v Košiciach
Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie (PL)
Krakowskie Szkoły Artystyczne (Krakow, PL)
Caritas / Spišská katolícka charita
Dom Charitas sv. Jozefa
Domov dôchodcov v Spišskej Novej Vsi

Mobilné fotodielne 2018: Po gotickej ceste boli realizované
vďaka podpore z verejných zdrojov Fondu na podporu umenia. /

Mobile photoworkshops 2018: Along the Gothic Road
have been realized thanks to the support from the public funds
provided by Slovak Arts Council.

along the gothic road

mobile photoworkshops

—
Gallery of Spiš Artists
24. 9. – 28. 9. 2018

BORDERS AND OPTIONS OF IMAGE-MAKING WITH DIGITAL CAMERA

The project **Mobile photoworkshops 2018: Along the Gothic road** with the subtitle **Borders and Options of image-making with digital camera** is based on the renowned international projects of the House of Photography (NGO). The Gallery of Spiš Artists hosted the event in 2015 and 2016, in 2018 it took over the project as the main organizer. The project was aimed at discovering the "unseen" Spiš, i. e. selected locations of the landscape, including the marginal areas of the Spiš region, as well as interpretations of contemporary and historical works of art, corresponding to the Gothic route in the permanent exhibition of the Gallery – **Terra Gothica**. Thematic workshops of documentary and experimental photography, as well as landscape and architecture photography, were held under the guidance of experienced lecturers, mainly university teachers from Slovakia and Poland. Individual workshops were named after the authors of permanent exhibition. Photographic reflections of selected landscape and urban zones of Spiš indirectly corresponded with the thematic cultural-exploratory Gothic route. During the workshops, there was a special program for the public, namely lectures on photography and art, presentations of university programs, as well as a demonstration of the classic photographic technique – gum printing.

The aim of the project **Mobile photoworkshop 2018: Along the Gothic Road** was photographic documentation of selected locations of landscape and urban zones with regard to the marginal areas of the Spiš region, a social document focused on disadvantaged groups in society

(children's homes, retirement homes, day care centers), experimental photography in a multi-media dialogue and finally, a demonstration of the classic photographic technique of gum printing. Forms of documentary and experimental photography created unique records of the environment as well as interpretive outputs of selected works of art from the Gallery's permanent exhibition. The project primarily addressed a group of photography and mass media students from selected universities, and secondarily a wide professional and lay public. In addition to the practical workshops, there were professional author presentations, guided tours of the permanent exhibition and specialized programs for schools focused on the presentation of university courses with a photography focus. In addition to the realization of the workshops, the intention was to increase professional and non-professional interest in the medium of photography and to create a free photographic forum for domestic and foreign photographers, curators and educators.

27 participants from 4 countries (Slovakia, Czechia, Poland, Italy) participated in the event, we hosted 9 lecturers (Slovakia, Poland) and around 250 visitors, including gum printing workshop, visited the accompanying programs.

Mgr. Lucia Benická,
the author and curator of the project,
Director of the Gallery of Spiš Artists

Tím Galérie umelcov Spiš s účastníkmi fotodielní /
The Gallery of Spiš Artists team with workshops participants

TV Reduta
o Mobilných fotodielňach /
TV Reduta about
Mobile photoworkshops

Fragme

I. Fragments of Humanity

I' Idskos

nty

ti

Dielňa
Jozefa Fabiního /
DOKUMENTÁRNA
FOTOGRAFIA

Workshop
of Jozef Fabini /
DOCUMENTARY
PHOTOGRAPHY

■ Fragmenty ľudskosti / Fragments of Humanity

Dielňa Jozefa Fabiniho / Workshop of Jozef Fabini

DOKUMENTÁRNA FOTOGRAFIA / DOCUMENTARY PHOTOGRAPHY

Dielňa zameraná na dokumentovanie životnej situácie sociálne slabých, znevýhodnených alebo tých najstarších s využitím sociologického aspektu fotografovania. Fotografie sa viazali na konkrétné prostredie a javovú skutočnosť. Zmyslom tejto dielne bolo kultivovať výrazové prostriedky a tým docieľiť emotívne-racionálnu komplexnosť autorského prejavu. V rámci výpovedí boli možné konceptuálne presahy.

Workshop was focused on documenting the life of people at the edge of the society such as disadvantaged, retired, mentally and otherwise handicapped, using the sociological aspect of photography. Photos are linked to a particular environs and situation. The workshop was aiming to create and cultivate individual visual language and to attain an emotional-rational complexity of the author's expression, with the possible conceptual overlaps.

Lektor / Lecturer:

PETER LANČARIČ

Peter Lančarič (nar. 1989) je fotograf, ktorého tvorba okrem dokumentárnej fotografie zahŕňa aj konceptuálne a intermediálne projekty. Venuje sa predovšetkým tématam ako je intimita a identita, no nevyhýba sa ani spoločensky angažovanej tvorbe. Je interným doktorandom Katedry umeleckej komunikácie na Fakulte masmediálnej komunikácie Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave. Vo výskumnej časti štúdia sa zaobráva vplyvom digitalizácie na médium fotografia a meniacou sa povahou portrétu ako umeleckej formy. Je spoluzačladeľom komunitného a umeleckého centra Kubik nápadov a Galérie Výklad v Trnave. Programovo mapuje nezávislú DIY kultúru na Slovensku.

Peter Lančarič (born 1989) is a photographer, whose work, in addition to documentary photography, also includes conceptual and intermediary projects. He has been working on the topics such as intimacy and identity, but he does not avoid socially committed creation. He is an internal doctoral student at the Department of Artistic Communication of the Faculty of Mass-media Communication of University of Ss. Cyril and Methodius in Trnava. In the research part of his study he deals with the impact of digitization on the medium of photography and with the changing nature of the portrait as an artistic form. He is a co-founder of community and arts centre Cubic of Ideas and public space ShowCase Gallery in Trnava. He is programmatically mapping an independent DIY culture in Slovakia.

Účastníci / Participants:

L'ubomír Baran

Nikoleta Danišová

Alexandra Droszcz (PL)

Nikola Hudáková

Jakub Kovalík

Lukáš Kala

Kristína Mayerová

Juliána Odziomková

Oliver Ondráš

Kristián Pribila

Mária Savkaničová

Magdaléna Tomalová

Mária Vencelová

Dielňa Jozefa Fabiniho: Fragmenty ľudskosti

Workshop of Jozef Fabini: Fragments of Humanity

Peter Lančarič

O myšlienkovej substancii fotografických obrazov, ktoré vznikli v Spišskej Novej Vsi, napovedá už samotný názov tvorivej dielne – Fragmenty ľudskosti. Ľudskosť je niečo, čo je vlastné človeku, niečo, čo majú ľudia spoločné. Je to tá podstata človeka, ktorá v antických bájach fascinuje aj samotných bohov. Tí často preberajú ľudskú podobu aj na úkor zrieknutia sa svojich božských schopností. Zostupujú z oblohy a stávajú sa smrteľnými. Stávajú sa bytosťou krehkou, pominuteľnou a vo svojej nedokonalosti zrejme dokonalou.

Uvažovanie o nestálosti človeka v čase sa pre študentov stalo východiskom pri tvorbe fotografií. Zámerne sme sa pohybovali v dvoch priestoroch. Detský domov ako pomselný začiatok a domov dôchodcov ako predzvest konca.

Metaforické nite osudu sa žiaľ nemotajú v ideálnom smere. Fotografovanie bolo náročné. Bolo tiažké počúvať o životoch a ešte tiažšie bolo zdvihnuť fotoaparát. Ani roky skúseností nie sú garanciou odvahy. S deťmi v domove sa pracovalo dobre, tešili sa každému úsmevu a pozornosti. Náročnejšie situácie vznikali v druhom zariadení. Nie všetci jeho obyvatelia boli nadšení z našej návštevy. Chápali sme to. Mnohí akoby symbolicky stratili svoju hrdosť. Museli opustiť svoje domovy a teraz žijú v zdieľaných izbách. Majú bolesti, sú opustení. Jeden starý pán mi povedal: „*Celý život je boj a staroba je ten najväčší.*“ V domove dôchodcov sa menili nálady. Jesenné slnko však prehrievalo telo a otváralo srdcia. V takéto dni sme si odniesli najviac.

Autori fotografií reagovali rozlične. Ich fotografie prekračujú hranice tradičnej reportážnej či dokumentárnej fotografie. Rafinovanými výsekmi reality upriamujú pozornosť na podstatu javov, ktorými boli konfrontovaní. Vzniká tak metaforické rozprávanie, ako v prípade fotografií od

Nikolety Danišovej, Nikoly Hudákovej a Juliány Odziomkovej. Lukáš Kala v svojej sérii výrazne transformuje a prenáša významy. Rozpráva o dočasnom pobytu človeka v priestoroch domova dôchodcov, po ktorom nasleduje ďalšia cesta. Kristína Mayerová sa zamerala na ležiacich pacientov. Jej fotografie nesú silný náboženský odkaz o utrpení a vzkriesení. Fotografie od Márie Savkaničovej a Márie Vencelovej sú indexom, čistým odtlačkom reality. Aleksandra Droszcz, naopak, realitu rozbíja bleskom. Apropiáciou formálnych vlastností fotografickej momentky vytvára svoj vizuálny jazyk. U Olivera Ondráša sa nápadne prejavuje cit pre zachytenie osobitého rozhodujúceho okamihu. Magdaléna Tomalová skrz detail umocňuje emocionálnu výpovedť fotografií. Kristián Pribila vytvára diptychy, ktorími hľadá podobné črty oboch priestorov. Dvojica fotografov, Jakub Kovalík a Ľubomír Baran pracujú s princípom sekvencie, kedy uložením viacerých záberov z jednej situácie vedľa seba sprostredkovávajú dej. Vytvárajú tak viaceré mikro-narácie.

Dni strávené v Spišskej Novej Vsi neboli len fotografickým cvičením alebo umeleckou aktivitou. Boli aj pohľadom do budúcnosti každého z nás. Bolesti, starnutiu a smrti sa nevyhneme. Radi by sme možno menili s bohmi, ale to všetko má asi svoj význam.

The very name of the creative workshop – Fragments of Humanity – hints at the thought substance of the photographic images that were created in Spišská Nová Ves. Humanity is something that is inherent in person, something that people have in common. It is the essence of human being that fascinates even the gods themselves in ancient fables. They often take human form even at the

Peter Lančarič s účastníkmi dielne / with workshop participants

expense of renouncing their divine abilities. They descend from the sky and become mortal. They become fragile, transitory beings and apparently perfect in their imperfection.

Thinking about the impermanence of man over time became a starting point for students when creating photographs. We deliberately moved together in two spaces. Orphanage as an imaginary beginning and retirement home as a harbinger of the end.

The metaphorical threads of fate unfortunately do not wind in the ideal direction. The photography was demanding. It was hard to hear about the lives and even harder to

pick up the camera. Even the years of experience are no guarantee of courage. The orphans worked well with us, they enjoyed every smile and attention. More difficult situations arose in the hospice. Not all of its inhabitants were enthusiastic about our visit. We understood that. Many seem to have symbolically lost their pride. They had to leave their homes and now live in shared rooms. They are in pain, they are abandoned. An old man told me: "*All life is a struggle and old age is the greatest*" Moods were changing in the nursing home. However, the autumn sun overheated the body and opened hearts. We got the most out of it on the days like this.

The authors of the photos reacted differently. Their photographs exceed the boundaries of traditional reportage or documentary photography. With refined slices of reality, they draw attention to the essence of the phenomena with which they were confronted. This creates a metaphorical narrative, as in the case of photographs by **Nikoleta Danišová**, **Nikola Hudáková** and **Juliána Odziomková**. Lukáš Kalav significantly transforms and transfers meanings to his series. He tells about a person's temporary condition in the premises of a retirement home, followed by another journey. **Kristína Mayerová** focused on bedridden patients. Her photographs carry a strong religious message of suffering and resurrection. Photographs by **Mária Savkaničová** and **Mária Vencelová** are an index, a pure imprint of reality. **Aleksandra Droszcz**, on the other hand, shatters reality with lightning. By appropriating the formal properties of a photographic snapshot, she creates her visual language. The photos of **Oliver Ondráš** captures a special decisive moment. **Magdaléna Tomalová** enhances the emotional statement of the photographs through detail. **Kristián Pribila** creates diptychs in which he searches for similar features of both spaces. A pair of photographers, **Jakub Kovalík** and **Ľubomír Baran** work with the principle of sequence, where by saving several shots from the same situation next to each other they convey the story. They thus create several micro-narratives.

The days spent in Spišská Nová Ves were not just photography exercises or artistic activities. They were also a glimpse into the future of each of us. We cannot avoid pain, aging and death. Perhaps we would like to exchange with the gods, but all that probably has its own meaning.

Aleksandra Droszcz

Kristián Pribila

Oliver Ondráš

Kristína Mayerová

Nikoleta Danišová

Mária Vencelová

Lukáš Kala

Mária Savkaničová

Magdaléna Tomalová

Kristián Pribila

L'ubomír Baran

Nikola Hudáková

Juliána Odziomková

III.

Hranice

II. Borders of Interpretation

interpretation

tácie

Dielňa
Jozefa Majkuta /
KRAJINA
& ARCHITEKTÚRA

Workshop
of Jozef Majkut /
LANDSCAPE
& ARCHITECTURE

■ Hranice interpretácie / Borders of Interpretation

Dielňa Jozefa Majkuta / Workshop of Jozef Majkut

KRAJINA & ARCHITEKTÚRA / LANDSCAPE & ARCHITECTURE

Cieľom dielne bolo vizuálne rozlíšenie prírody a krajiny a jej premeny v čase a kontexte výtvarného umenia. Výtvarná a subjektívna interpretácia krajiny, dobový pohľad aj za hranicami klasického média: fotografia, krátke videá a iné mediálne experimenty s cieľom vystihnúť genius loci, determinovaný dobovým pohľadom spoločnosti na fenomén krajiny – životného prostredia.

The purpose of this workshop was the visual resolution of the nature and the landscape, the metamorphoses in time and the context of fine arts such as subjective interpretation of the landscape. The work reflected a contemporary sight beyond the classical media borders through photography, short videos and other media experiments, in order to capture the genius loci, determined by contemporary views of the society at the phenomenon of landscape – the environment.

Lektor / Lecturer:

PETER ANČIČ

Peter Ančič (nar. 1978) študoval v rokoch 1998 – 2002 fotografiu na Institute tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opave, v rokoch 2003 – 2010 na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. V súčasnosti pôsobí na Katedre fotografie a nových médií Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, kde od roku 2010 pôsobí ako odborný asistent na Katedre fotografie. Svoje diela vystavoval v rámci samostatných i skupinových výstav na Slovensku i v zahraničí.

Peter Ančič (born 1978) studied photography in the years 1998 – 2002 at the Institute of Creative Photography of the Silesian University in Opava, in the years 2003 – 2010 at the Academy of Fine Arts in Bratislava. He currently works at the Department of Photography and New Media of the Academy of Fine Arts in Bratislava, where he works as an assistant at the Department of Photography since 2010. He exhibited his photographic work within both individual and group exhibitions in Slovakia and abroad.

Účastníci / Participants:

Giulia Bondi (IT)

Natália Dominiková

Kateřina Durd'áková (CZ)

Kitti Ertlingerová

Karina Golisová

Barbora Hrubošová

Matej Chren

Michaela Imreová

Klementína Knezlová

Monika Koberecová

Lujza Stopková

Katarína Šidová

Dielňa Jozefa Majkuta: Hranice interpretácie

Workshop of Jozef Majkut: Borders of interpretation

Peter Ančič

V dielni, ktorú som viedol, pracovali študenti druhého ročníka bakalárskeho stupňa štúdia na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Dielňu som nešpecifikoval len na tradičnú krajinársku fotografiu v zmysle fotografie prírodnnej krajiny. Študentov som nabádal k prístupom na pomySELnej hranici čánru krajinárskej fotografie a to od osobnejších denníkov po ucelenejšie obrazové správy z okolia, či bezprostredné fotografie priamo z mesta. Cieľom bolo počas piatich dní vytvoriť minisúbor fotografií s čitatelným ideovým, či estetickým zámerom. Štúdium fotografie totiž predpokladá schopnosť tvoriť v širších obrazových cykloch a s jasným obsahovým rámcom, konceptom.

Fotografovali sme v tesnom okolí Spišskej Novej Vsi, Markušoviec, Smižian a Spišských Tomášoviec. Povrchová tlažba kameňa, odkalisko, príroda Slovenského raja, chatavá oblast Čingova, prímestské prostredie dediny, či predmestie Spišskej Novej Vsi ponúka úvahu, čo dnes krajina ako špecifické prostredie predstavuje.

V rámci dielne vznikol pestrý kaleidoskop prístupov a obrazových fragmentov, ktorý naznačil, ako krajina pôsobí na študentov čoby nezaujatých divákov, či ambicioznych mladých fotografov. Nasnímané fotografie odhalujú veľa o citlivosti ako vnímať prostredie okolo seba, ako aj determináciu generačného pohľadu na prostredie, mesto, či krajinu, kedže študenti sú narodení okolo roku 2000.

Fotografia predstavuje obrazovú stopu skutočnosti, sveta. Svojim špecifickým spôsobom zobrazenia je pomyselným oknom do krajiny pre diváka a aj zrkadlom samotného autora. Ako zobrazenie je zároveň komplexnejšou správou v estetickej rovine. Jej interpretácia je možná vo viacerých rovinách a chtiac či nechtiac ostáva otvorená pre následné reinterpretácie s iným, budúcim dobovým hľadiskom či zámerom.

In my workshop worked students of the second year of Bachelor's degree at the Academy of Fine Arts in Bratislava. I did not specify the workshop only for traditional landscape photography, in the sense of photography of natural landscapes. I encouraged the students to approach the imaginary border of the genre of landscape photography, from more personal diaries to more comprehensive pictorial reports from the surroundings, or immediate photos directly from the city. The goal was to create a mini-set of photos during five days, with a legible ideological or aesthetic intention. The study of photography presupposes the ability to create in broader image some cycles with a clear content framework, concept.

We photographed in the immediate vicinity of Spišská Nova Ves, Markušovce, Smižany and Spišské Tomášovce. Surface quarrying, a tailings pond, the nature of the Slovak Paradise, the cottage area of Čingov, the suburban

Peter Ančič s účastníkmi dielne / with workshop participants

environment of the village, or the suburb of Spišská Nová Ves offer a consideration of what the landscape represents today as a specific environment.

During the workshop, a colourful kaleidoscope of approaches and image fragments was created, which indicated how the landscape affects students as disinterested spectators or ambitious young photographers. The photos taken reveal a lot about sensitivity, how to perceive surrounding environments, as well as the determination of the generational view of the city or countryside.

Photography represents a pictorial trace of reality, of the world. With its specific way of representation, it is an imaginary window into the landscape for the viewer and also a mirror of the author himself. As a display, it is also a more complex report on an aesthetic level. Its interpretation is possible on several levels and, willy-nilly, it remains open for subsequent reinterpretations with a different, future perspective or intention.

Natália Dominiková

Monika Koberecová

Kateřina Durdáková

Kateřina Durdáková

Lujza Stopková

Kitti Ertingerová

Klementína Knezlová

Juliána Odziomková

Michaela Imreová

Katarína Šidová

Dialóg

III. Dialogue of Medias

médií

**Dielňa
Ľudovíta Csordáka /
EXPERIMENT**

**Workshop
of Ľudovít Csordák /
EXPERIMENT**

Dialóg médií / Dialogue of Medias

Dielňa Ľudovíta Csordáka / Workshop of Ľudovít Csordák

EXPERIMENT / EXPERIMENT

Tvorba výtvarného diela neohraničeného čistým fotografickým médiom, ale naopak schopného otvoriť sa ďalším výtvarným, vizuálnym, aj iným smerom, ako napríklad video, interaktívne umenie, inštalácia, „čistá myšlienka“ – koncept, hudba alebo poézia. Cielené zapojenie času, priestoru a interaktivity do výslednej práce s možnosťou prepojenia ďalších médií ako zvuk, či písané alebo hovorené slovo.

Creation of fine art work unlimited with pure photographic medium, but conversely, capable to open up to another fine-art, visual, and also to other directions, such as video, interactive art, installation, “pure thought” – a concept, music or poetry. Targeted involvement of time, space and interactivity to the resulting work with the possibility of linking to other media such as sound, whether written or spoken word.

Lektor / Lecturer:

SZYMON A. NOWAK

Szymon A. Nowak (nar. 1984) študoval Nové médiá na Fakulte umení Technickej univerzity v Košiciach (2005) a Intermedia na Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki (ASP) v Krakove (2008). Od roku 2014 pracuje na Fakulte grafiky na ASP v Krakove. Od roku 2016 je členom nadácie Intermedia Arts Development Foundation. Je tiež členom umeleckej skupiny Flaming Lips Of Love. Spolupracuje medzi inými s Múzeom história Fotografie v Krakove a s Podkarpacka Zachęta. Svoje diela prezentoval na mnohých výstavách v Poľsku a zahraničí. Žije a pracuje v Krakove (PL).

Szymon Nowak (born in 1984) studied new media at the Faculty of Arts at the Technical University in Košice (2005) and intermedia at the Academy of Fine Arts (ASP) in Krakow in Poland (2008). Since the year 2014 he has worked at the Faculty of Graphics at the ASP in Krakow. From 2016 he is a member of the Intermedia Arts Development Foundation. He is also a member of the artistic group the Flaming Lips Of Love. He cooperates, among others, with the Museum of the History of Photography in Krakow, and with "Podkarpacka Zachęta". He presented his works in many exhibitions in Poland and abroad. He lives and works in Krakow (PL).

Účastníci / Participants:

Daria Palka

Justyna Wiśniowska

Dielňa Ľudovíta Csordáka: Dialóg médií

Workshop of Ľudovít Csordák: Dialogue of Medias

Szymon Nowak

Čo je to fotografia? Jednoducho povedané, mohli by sme riskovať tvrdenie, že je to záznam chvíľky, ktorý trvá stotinu sekundy. Nehybnný, večný, nemenný. Takto bola fotografia chápaná od začiatku jej existencie – ale je to stále tak? Môžeme umenie fotografie v období neustálych zmien, zlomov, technologických skokov vyjadriť takýmto jednoduchým vyhlásením?

Slová, obrázky, zvuky v ére nových technológií sa k nám dostávajú v digitálnej podobe a tradičné kanály pre prenos informácií a poznatkov sú v súčasnosti absorbované globálnou digitálnou sietou. Človek žije čoraz rýchlejšie, mení svoje návyky, mení spôsob komunikácie s inými ľuďmi. Čoraz viac nás zasahuje skutočnosť, že obrazovka počítača sa stáva našim priateľom, spojencom, nepriateľom.

Koncept experimentálnej dielne nadvázoval na program, realizovaný v Studio Fotografie II v ASP v Krakove, ktorý bol založený výlučne na kreativite a neobmedzoval sa na jedno riešenie. V priebehu plenéru boli účastníci povzbudzovaní k tomu, aby prekročili hranice diktované „čistou fotografiou“ a hľadali výber vhodných prostriedkov vyjadrenia ako je video, interakcia, inštalácia, zvukové umenie, performance, atď.

Práce účastníkov dielne boli zamerané na pozorovanie existujúcej reality. Skupinu tvorili iba dve študentky z ASP v Krakove. Účastníčky sa rozhodli navzájom spolupracovať, čo prinieslo mimoriadne zaujímavé výsledky: výpoved' vo forme site-specific inštalácie, ktorá vznikla v jednej z opustených budov v Spišskej Novej Vsi. Autorky do existujúcej reality zostavili alternatívnu realitu, vytvorenú pomocou na mieste nájdených artefaktov, napr. linoryt, zobrazujúci hrajúce sa deti. Video Stretnutia je filmovým záznamom o reakcii ľudí na smrť. Pomocou dvoch suse-

diacich obrazoviek (split-screen video) umiestnili živých ľudí na miesto, kde boli pôvodne umiestnené nekrológy. Hrdinovia nahrávok sú tak konfrontovaní so situáciou, keď musia čeliť nevyhnutej vizii smrti, ale aj konfrontácii so sebou navzájom. Zaznamenané osoby sa pozorovali, reagovali a neverbálne komunikovali.

Umelci čoraz častejšie siahajú po viac ako jednom médiu. Navyše, okrem multimedialného prístupu vo fotografickom médiu sa čoraz častejšie objavujú intermediálne projekty tam, kde existuje určitý druh vzájomného prenikania (interferencie), kde sa jednotlivé médiá navzájom ovplyvňujú, navzájom sa posilňujú, vytvárajúc úplne nové vlastnosti. Podľa Dicka Higginsa: „*Fotografia sa stáva intermédiami, nevyznačeným priestorom medzi kolážou, hudbou a divadlom. Neriadi sa žiadnymi pravidlami, každé dielo definuje svoj vlastný prostriedok vyjadrenia a formu v súlade so svojimi potrebami!*“

What is a photograph? Simply said, we could risk the claim that it is a recording of a moment that lasts one-hundredth of a second. Motionless, eternal, unchanging. This is how photography has been understood since the beginning of its existence – but is it still the case? Can we express the art of photography in a period of constant changes, breakthroughs, technological leaps with such a simple statement?

Words, images, sounds in the era of new technologies reach us in digital form, and traditional channels for the transfer of information and knowledge are currently absorbed by the global digital network. People live faster and faster, change their habits, change the way they communicate with other people. The fact that the computer

Szymon Nowak s účastníčkami dielne / with workshop participants

screen is becoming a friend, an ally, an enemy, is increasingly affecting us.

The concept of the experimental part is a follow-up program, realized in Studio Fotografie II (F2) in ASP Kraków, which was based exclusively on creativity and did not limit itself to a single solution. During the workshop, the participants were encouraged to cross the boundaries dictated by "pure photography" and search for appropriate means of expression, such as video, interaction, installation, sound art, performance, etc.

The work of the participants was not aimed at observing the existing reality. The group was formed by two female students from the ASP in Krakow. The participants decided to work together, which brought extremely interesting results: a statement in the form of a site-specific installation that was created in one of the abandoned buildings in Spišská Nová Ves. The authors created an alternative reality to the existing reality, that was made using artifacts found on the spot, e. g. linocut depicting some

playing children. Video Meetings is a film record of people's reactions to the death. Using two adjacent screens (split-screen video), they placed living people in the place where obituaries were originally not placed. The protagonists are confronted with a situation where they have to face the inevitable vision of death, but also a confrontation with each other. The recorded persons observed, reacted and communicated non-verbally.

Artists are increasingly grasping for more than one medium. Moreover, in addition to the multimedia approach in the photographic medium, intermedia projects are increasingly appearing where there is a certain kind of mutual penetration (interference), where individual media influence each other, reinforce each other, and create complementary properties. According to Dick Higgins: *"Photography becomes an intermedia, an unmarked space between collage, music and theater. It doesn't follow any rules, each work defines its own means of expression and form according to its needs."*

Daria Palka & Justyna Wiśniowska: Stretnutia / Meetings, 2018

Daria Palka & Justyna Wiśniowska

IV.

IV. Alternatives

Alternatives

of Printing Process

I. Šláchtí

tívy

Demonštrácia /
GUMOTLAČ

—
Demonstration /
GUM PRINTING

ileitlač

■ Alternatívy ušľachtilej tlače / Alternatives of Printing Process

Demonštrácia / Demonstration

GUMOTLAČ / GUM PRINTING

Jerzy Gawel (PL) sa popri módnej fotografii dlhoročne venuje starým fotografickým technikám, prioritne gumotlači. Táto technika ušľachtilej tlače, používaná najmä piktorialistickými fotografmi na konci 19. a začiatku 20. storočia, je charakteristická neostrými prechodmi a jemným reliéfom, čím pripomína maľbu. Demonštrácia techniky osobitou „alchýmiou“ poskytla účastníkom návod, ako previesť digitálne, či chemické tlače do tradičnej, pretrvávajúcej techniky.

Jerzy Gawel (PL) in addition to fashion photography has been dedicated for a long time to the old photographic techniques, to gum printing as a priority. The technique is capable of rendering painterly images from photographic negatives and any color can be used for gum printing, so natural-color photographs are also possible by using this technique in layers, recalling the painting. Demonstration of this technique with specific "alchemy" gave participants a guide on how to convert some digital or chemical print to a traditional persistent technique.

Lektor / Lecturer:

JERZY GAWEL

Dr. Jerzy Gawel je zakladateľom a riaditeľom Školy kreatívnej fotografie pri Krakovskej umenieckej škole (PL), kde lektoruje módnú fotografiu, akt a klasické gumotlače. Pôsobí ako voľný fotograf v oblasti módy, reklamy, novinárskej fotografie a v tvorbe komerčných katalógov. Fotografie z jeho tvorby boli uvedené na billboardoch po celej krajinе a v júli 2018 fotografoval modely pre Poľské národné múzeum v rámci výstavy Poľský dizajn po roku 1989.

Dr. Jerzy Gawel is the founder and director of the School of Creative Photography at Cracow School of Art and Fashion Design (PL), where he is teaching fashion photography, nude and gum printing. As a freelance photographer he works also in fashion industry as well for public institutions producing pictures for adverts and catalogues: his pictures were published on billboards across the country and in July, 2018 he worked for the Polish National Museum, shooting models for the exhibition Polish Design after year 1989.

Účastníci / Participants:

Ľubomír Hajdučík

Lenka Kleinová

Juraj Lučenič

Jiří Siostrzonek (PL)

Škola úžitkového výtvarníctva /

School of Applied Arts,

Kežmarok: 30 žiakov / students

Stredná odborná škola drevárska /

Secondary School of Woodworking,

Spišská Nová Ves: 23 žiakov / students

Dielňa GUMOTLAČE / Alternatívy ušľachtilej tlače

Workshop of GUM PRINTING / Alternatives of Printing Process

Jerzy Gawel

Gumotlač je technika ušľachtilej tlače, používaná piktorialistickými fotografmi na konci 19. a začiatku 20. storočia, napr. Robertom Demachym a Edwardom Steichenom. Gumotlač je charakteristická neostrými prechodmi a jemným reliéfom, čím pripomína maľbu.

Technika gumotlače je založená na svetlocitlivosti roztoku arabskej gumy a dvojchrómanu draselného. Po nanesení ofarbeného roztoku na papier a jeho zaschnutí sa na dennom svetle kontaktne skopíruje negatív. Následným praním vo vode sa farbivo v neosvetlených častiach odstráni a vyplaví sa chrómová sol. Proces neumožňuje jednorázovo dosiahnuť široké tónové škály, preto ho je treba niekoľkokrát opakovať spolu s preglejením papiera.

Pre dielňu gumotlače si účastníci dali vyrobiť negatív, plan film, vo formáte 30 x 40 cm, z akéhokoľvek filmu alebo digitálnej fotografie. Planfilm slúži ako základ pre „pretlačenie“ fotografie na špeciálny kvalitne upravený akvarelový papier. Je potrebné, aby bol planfilm tlačený kontrastne, keďže následný proces gumotlače vyžaduje relatívne vysoký kontrast.

Celá alchýmia gumotlače bola zložitým, ale pri sledovaní lektorských pokynov ľahko realizovateľným procesom, ktorý priniesol umelecké dielko s vysokou životnosťou. Kvalitná gumotlač je náročný tvorivý proces, ktorý závisí od procesu schnutia a od aplikácie niekoľkých vrstiev, ktoré si chemický proces vyžaduje. Vzhľadom k náročnosti procesu bola tlač jednej kvalitnej gumotlače počas workshopu pre začiatočníkov totálny úspech!

Gum printing is a technique of refined print used mainly by pictorialist photographers at the end of the 19th and the beginning of the 20th centuries, e.g. Robert Demachy and Edward Steichen. Gum print is characterised by its fuzzy passages and gentle relief, thus evoking of a painting.

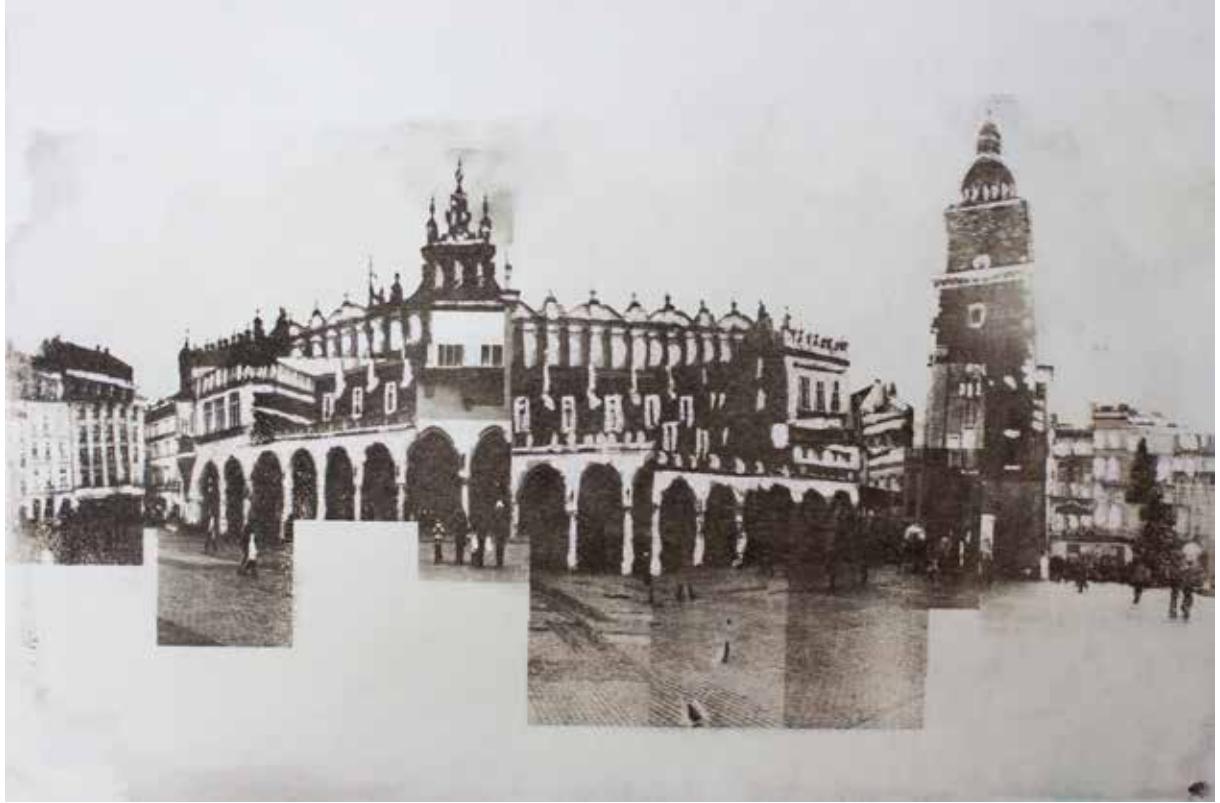
Gum print technique is based on light sensitivity of the solution of Arabic gum and potassium dichromate. After application of the coloured solution onto a paper, and its subsequent drying, a negative is copied in daylight through a contact print. Through washing in water the colouring is removed from the unlit parts, and chromate salt is drifted. This process does not enable achieving wide tone range in a single application; therefore, it is necessary to repeat it, as well as gumming the paper.

For the gum printing workshop was necessary to make a negative, such as plan film, in a format 30 x 40 cm from any film or digital photograph. A plan film serves as a base for “reprinting” the photograph on a specially adjusted aquarelle paper. It is necessary for the plan film to be printed with high contrast, since the subsequent process of gum print requires relatively high contrast.

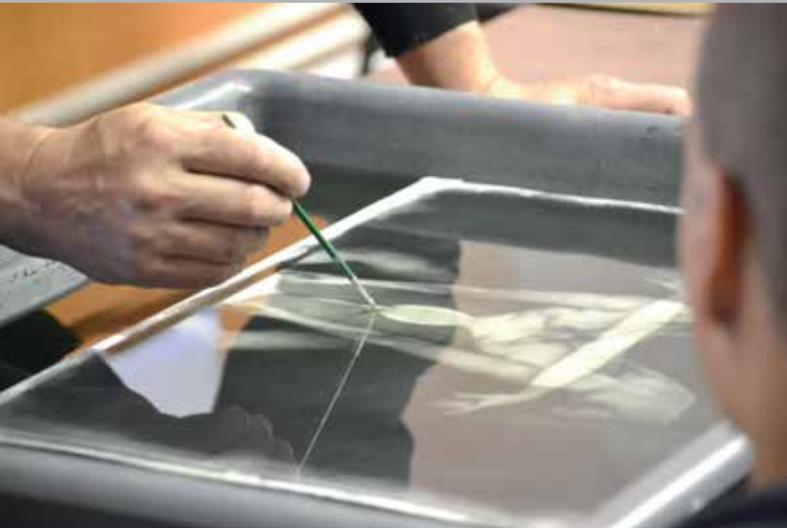
The whole alchemy of gum print was a complicated process, but if one followed the lecturer’s instructions, it was easily performed, and its result was an art-piece with high durability. It is very difficult to make one quality gum print in one day, since it depends on the process of drying and application of few layers, which is required by the chemical process. Due to the complexity of the process, printing one high-quality gum print during the workshop for beginners was a total success!

Jerzy Gawel s účastníkmi dielne / with workshop participants

Jerzy Gawel

PROGRAM / MOBILNÉ FOTODIELNE

PROGRAM / MOBILE PHOTOWORKSHOPS

—
Galéria umelcov Spiša
24. 9. – 28. 9. 2018

24. 9. 2018 | pondelok

- **do 12.00** / Registrácia v Galérii umelcov Spiša (GUS), stretnutie s lektormi a organizátormi.
- **12.30 – 14.30** / 1. Otvorenie fotodielní, programové priority, slide-show z predchádzajúcich ročníkov:
Mgr. Lucia Benická – autorka projektu, riaditeľka GUS.
2. Komentovaná prehliadka stálej expozície Terra Gothica s dôrazom na autorské profily: Mgr. Zuzana Juháziová – GUS.
- **14.30 – 20.00** / Stretnutie skupín, plánovanie programu, individuálne konzultácie, fotografovanie.

25. 9. 2018 | utorok

- **7.30 – 8.30** / Stretnutie s lektormi, príprava fotografovania.
- **8.30 – 17.00** / Fotografovanie v teréne, priebežné stretnutia, konzultácie a výber diel.

PROGRAM PRE VEREJNOSŤ

- **18.00 – 20.00 / ORBIS PICTUS – Rozhovory o umení: Jubilanti zo zbierky / Robo Kočan (50), Tomáš Cetera (40). O fotografii / Szymon Nowak (PL).**

26. 9. 2018 | streda

- **7.30 – 8.30** / Stretnutie s lektormi, príprava fotografovania.
- **8.30 – 17.30** / Fotografovanie v teréne, priebežné stretnutia, konzultácie a výber fotografií.
- **od 20.30** / Stretnutie skupín, plánovanie programu, individuálne konzultácie.

PROGRAM PRE ŠKOLY A VEREJNOSŤ

- **9.00 – 11.00 / Prezentácie fotografických škôl:**
1. Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, lektor: Peter Ančič.
2. Fakulta umení Technickej univerzity v Košiciach, lektorka: Lena Jakubčáková.
3. Fakulta masmediálnej komunikácie Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave, lektor: Peter Lančarič.

4. Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie (PL), lektor: Szymon Nowak.

5. Krakowskie Szkoły Artystyczne (PL), lektor: Jerzy Gawel.
6. Fotokurzy Košice, lektorka: Michaela Eliáš.

- **13.00 – 16.00 / Demonštrácia techniky gumotlač.**
Lektor: Jerzy Gawel.

PROGRAM PRE VEREJNOSŤ

- **18.00 – 20.00 / ORBIS PICTUS – Záhradná slávnosť: Jubilanti zo zbierky / Peter Smik (50)**
Neformálna arty-party na Záhrade umenia s uvedením katalógu keramikára Petra Smika a jeho cyklu Srdcia.

27. 9. 2018 | štvrtok

- **7.30 – 8.30** / Stretnutie s lektormi, príprava fotografovania.
- **8.00 – 18.30** / Fotografovanie v teréne, priebežné stretnutia, konzultácie a výber fotografií.
- **od 18.00** / Konzultácie a výber koncových prác, spracovanie e-verzií pre finálne prezentácie.

PROGRAM PRE ŠKOLY A VEREJNOSŤ

- **10.00 – 12.00, 14.00 – 16.00 / Demonštrácia techniky gumotlač.** Lektor: Jerzy Gawel (KSA – Krakow, PL).

28. 9. 2018 | piatok

- **7.30 – 11.00** / Stretnutie s lektormi, ukončenie prezentácií, e-archivácia dát.

PROGRAM PRE VEREJNOSŤ

- **13.00 – 15.30 / ORBIS PICTUS – Hranice a možnosti zobrazenia digitálnym fotoaparátom:**
Finálna prezentácia z tvorivých dielni.

24. 9. 2018 | Monday

- **until 12.00** / Check-in at the Gallery of Spiš Artists (GUS), meeting with the lecturers and organisers.
- **12.30 – 14.30** / 1. Opening of photoworkshops, program priorities, slide-show of the previous editions:
Mgr. Lucia Benická – author and project curator, director of GUS.
2. Guided of the permanent exposition Terra Gothica with an emphasis on authors' profiles: Mgr. Zuzana Juháziová – curator & educator, GUS.
- **14.30 – 20.00** / Meeting of the groups, programme planning, individual consultations, shooting.

25. 9. 2018 | Tuesday

- **7.30 – 8.30** / Meeting with the lecturers, preparation of shooting.
- **8.30 – 17.00** / Shooting in the field, continuous meetings, consultations and selection of works.

PUBLIC PROGRAM

- **18.00 – 20.00 / ORBIS PICTUS – Art Dialogues: Jubilees from the gallery collection / Robo Kočan (50), Tomáš Cetera (40). About photography / Szymon Nowak (PL).**

26. 9. 2018 | Wednesday

- **7.30 – 8.30** / Meeting with the lecturers, preparation of shooting.
- **8.30 – 17.30** / Shooting in the field, interim meetings, consultations and selection of photographs.
- **od 20.30** / Meeting of the groups, program planning, individual consultations.

PROGRAM FOR SCHOOLS AND THE PUBLIC

- **9.00 – 11.00 / Presentation of photographic schools:**
1. Academy of Fine Arts in Bratislava, lecturer: Peter Ančič.
2. Faculty of Arts of Technical university in Košice, lecturer: Lena Jakubčáková.
3. Faculty of Mass-media Communication of University of Ss. Cyril and Methodius in Trnava, lecturer: Peter Lančarič.
4. Academy od Fine Arts in Krakow (PL), lecturer: Szymon Nowak.

5. Cracow School of Art and Fashion Design (PL), lecturer: Jerzy Gawel.

6. Photo-Courses Košice, lecturer: Michaela Eliáš.

- **13.00 – 16.00 / Demonstration of the gum printing technique.** Lecturer: Jerzy Gawel.

PUBLIC PROGRAM

- **18.00 – 20.00 / ORBIS PICTUS – Garden party: Jubilees from the gallery collection / Peter Smik (50)**
Informal arty-party in the Garden of Art with the artist Peter Smik: inauguration of his catalogue and ceramic cycle Hearts.

27. 9. 2018 | Thursday

- **7.30 – 8.30** / Meeting with the lecturers, preparation of shooting.
- **8.00 – 18.30** / Shooting in the field, interim meetings, consultations and selection of photographs.
- **From 18.00** / Consultations and selection of final works, processing of e-versions for the final presentation.

PROGRAM FOR SCHOOLS AND THE PUBLIC

- **10.00 – 12.00, 14.00 – 16.00 / Demonstration of the gum printing technique.**
Lecturer: Jerzy Gawel.

28. 9. 2018 | Friday

- **7.30 – 11.00** / Meeting with the lecturers, completion of presentations, e-archiving of data.

PUBLIC PROGRAM

- **13.00 – 15.30 / ORBIS PICTUS – The Limits and the Possibilities of Depicting with Digital Camera:**
Final presentation of the workshops.

Tento projekt bol podporený z verejných zdrojov
poskytnutých Fondom na podporu umenia.
Katalóg reprezentuje výlučne názor autora
a fond nezodpovedá za jeho obsah. /
This project has been supported using public funds
provided by Slovak Arts Council.
This catalogue reflects the views only of the author,
and the Council cannot be held responsible
for the information contained therein.

po
along the gothic route
gotickej
ceste

Editorka, autorka projektu a katalógu / Editor, author of the project and catalogue:
© Lucia Benická – riaditeľka Galérie umelcov Spiša /
director of Gallery of Spiš Artists

Texty / Texts:
© Lucia Benická, Peter Ančič, Jerzy Gawel, Peter Lančarič, Szymon Nowak

Preklady / Translations:
© Dušan Bevilaqua

Grafický dizajn / Graphic design:
© Ivana Babejová

Fotografie a reprodukcie / Photographs and reproductions:
© archív Galérie umelcov Spiša / archive of Gallery of Spiš Artists

Tlač / Printed by:
Marek Rázga, 2018

Náklad / Copies:
600

Vydavateľ / Published by:
Galéria umelcov Spiša, 2018

ISBN 978-80-89081-65-3
EAN 9788089081653

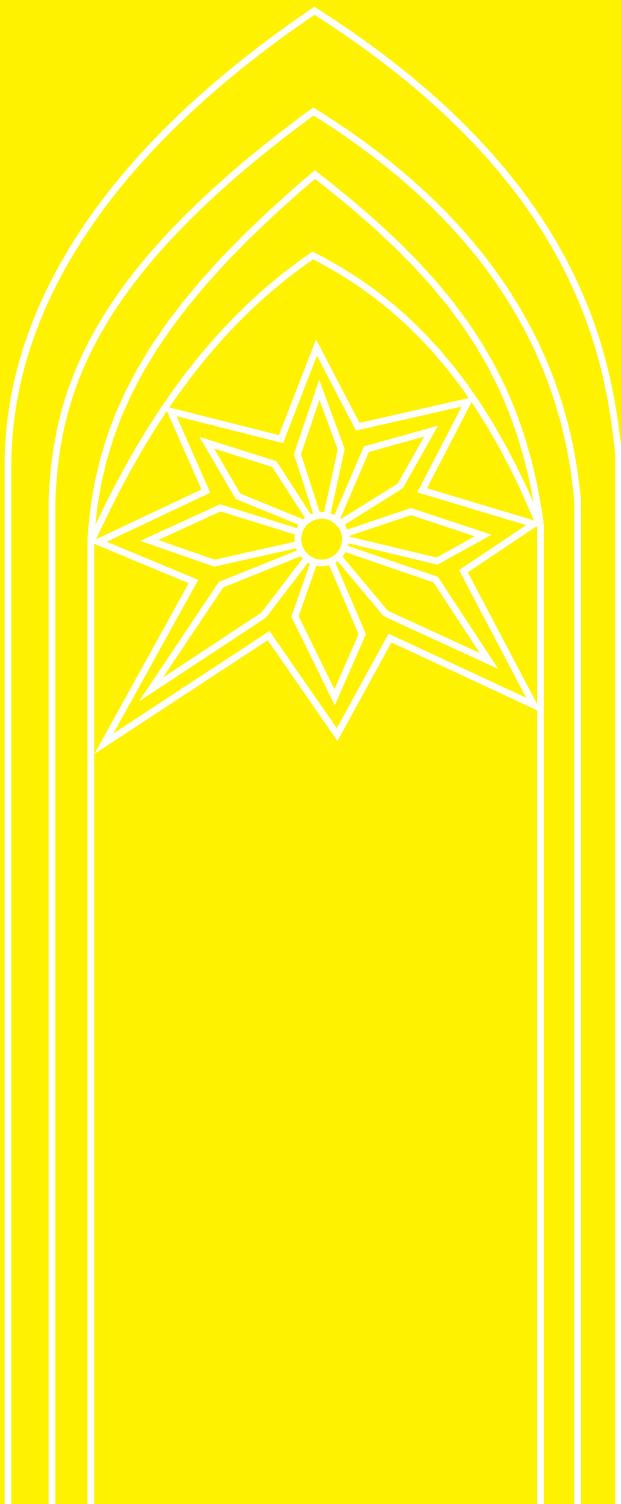
U. fond
na podporu
umenia

KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNY
KRAJ
GALÉRIA UMELCOV SPIŠA

9 788089 081653

u. fond
na podporu
umenia